

DIP_06 – Συμπίεση εικόνας - JPEG

ΤΕΙ Κρήτης

Συμπίεση εικόνας

- Το μέγεθος μιας εικόνας είναι πολύ μεγάλο
 - π.χ. Εικόνα μεγέθους A4 δημιουργημένη από ένα σαρωτή με 300 pixels ανά ίντσα και με χρήση του RGB μοντέλου (24 bits, 8 ανά χρώμα) καταλαμβάνει 20 Mbytes μνήμης
- Δύο κατηγορίες τεχνικών συμπίεσης
 - Χωρίς απώλειες (lossless): η εικόνα που παράγεται μετά από συμπίεση και αποσυμπίεση της αρχικής είναι της ίδιας ποιότητας
 - Με απώλειες (lossy): η εικόνα που παράγεται μετά από συμπίεση και αποσυμπίεση της αρχικής είναι κατώτερης ποιότητας

Συμπίεση εικόνας

- Ο βαθμός αποτελεσματικότητας μιας τεχνικής συμπίεσης είναι συνήθως αντιστρόφως ανάλογος της διατήρησης ποιότητας της αρχικής εικόνας
- Ο τύπος (format) εικόνας σχετίζεται και με τον τρόπο συμπίεσής της
 - GIF (Graphics Interchange Format) – περιορίζεται στην αναπαράσταση εικόνων μέσω 256 χρωμάτων (8 bits of color depth)
 - JPEG (Joint Photographic Experts Group) – εκατομμύρια χρωμάτων (24 bits of color depth)

Γενικά χαρακτηριστικά τεχνικών συμπίεσης

- Η τεχνική είναι ανεξάρτητη του μεγέθους ή του περιεχομένου της εικόνας και εφαρμόσιμη σε οποιοδήποτε είδος εικόνας
- Η αναπαράσταση των χρωμάτων πρέπει να είναι ανεξάρτητη από τη συγκεκριμένη υλοποίηση της τεχνικής
- Ο βαθμός συμπίεσης και η ποιότητα της εικόνας που επιτυγχάνεται πρέπει να είναι όσο το δυνατόν καλύτερα

Παραδείγματα GIF και JPEG

Εικόνα με 115 x 87 pixels

2 χρώματα
1 bit
GIF
1,329 bytes

16 χρώματα
4 bit
GIF
4,407 bytes

256 χρώματα
8 bit
GIF
8,822 bytes

Μέγιστο
όριο GIF

16,777,216 χρώματα
24 bit
JPEG
4,321 bytes

Καλύτερη συμπίεση

Bit depth (βάθος ψηφίου) = αριθμός bit που χρησιμοποιείται για κάθε pixel
Color depth (βάθος χρώματος) = αριθμός χρωμάτων που χρησιμοποιείται για
κάθε pixel

GIF

- Αναπτύχθηκε από την CompuServe με στόχο τη διευκόλυνση της ανταλλαγής εικόνων μέσω δικτύου.
- Υποστηρίζει συμπίεση εικόνας που βασίζεται
 - στο αλγόριθμο LZW (Lempel-Ziv-Welch). Ο αλγόριθμος αυτός ανήκει στην κατηγορία των διανυσματικών τεχνικών συμπίεσης και λειτουργεί χωρίς απώλειες. Ο λόγος συμπίεσης (compression ratio) που επιτυγχάνει είναι 4:1 αλλά περιορίζεται σε εικόνες βάθους χρώματος των 8bits (256 χρώματα).

GIF

- Προτερήματα:
 - λειτουργεί χωρίς απώλειες για εικόνες βάθους 8 bits
 - είναι ιδανικός για εικόνες με πολλές ακμές και γωνίες όπως γραμμικά σχέδια.
- Μειονεκτήματα:
 - δεν είναι κατάλληλο για εικόνες με πολλά χρώματα
 - οι λόγοι συμπίεσης είναι μικροί και δεν μπορούν να ανταλλαχθούν με ποιότητα εικόνας
 - δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κινούμενη εικόνα
 - δεν είναι ανεξάρτητος από την ανάλυση της εικόνας

Αρχεία PNG

- Ήρθαν για να ανταγωνιστούν τα αρχεία GIF
- Είναι μια patent-free απάντηση στην απαίτηση να πληρώνουν άδεια χρήσης όσοι κατασκευάζουν προγράμματα με έξοδο αρχεία gif.
- Πράγματι είναι καλύτερα κατά 25% σε συμπίεση από τα αρχεία gif υποστηρίζουν 48-bit truecolor και 16-bit grayscale φωτογραφίες.
- Η συμπίεση είναι η καλύτερη δυνατή χωρίς να έχουμε απώλεια δεδομένων

Άλλοι τύποι αρχείων εικόνας

■ BMP

- Bitmap
- τύπος που υποστηρίζουν τα MS Windows
- ίσως ο πιο απλός τύπος - απλώς περιγράφει το τρόπο με τον οποίο θα αποθηκευτούν τα bits της εικόνας σε ένα αρχείο
- δεν προσφέρει καμιά δυνατότητα συμπίεσης.

Άλλοι τύποι αρχείων εικόνας

■ TIFF

- Tagged Image File Format
- αναπτύχθηκε από την εταιρεία Aldus πλέον Adobe αρχικά για χρήση σε σαρωτές
- χρησιμοποιείται ευρέως στην ανταλλαγή εικόνων
- αποτελείται από ένα σύνολο εικόνων, με μια κεφαλίδα (header) να καθορίζει τις παραμέτρους της κωδικοποίησης.
- Είναι container format που μπορεί να περιέχει κάποιους άλλους αλγορίθμους συμπίεσης (π.χ. Jpeg, LZW)

Το πρότυπο JPEG

- Σχεδιάστηκε από την ομάδα Joint Photographic Expert Group σε συνεργασία με την Διεθνή Ένωση Τηλεπικοινωνιών (ITU-TS)
- Μπορεί να δώσει διαφορετικό αποτέλεσμα ανάλογα με τις απαιτήσεις που έχουμε για την ποιότητα της εικόνας και το λόγο συμπίεσης
 - 10:1 έως 20:1 – υψηλή ποιότητα
 - 30:1 έως 50:1 – μέτρια ποιότητα
 - 60:1 έως 100:1 – κακή ποιότητα

Το πρότυπο JPEG

- Πετυχαίνει συμπίεση του αρχικού μεγέθους ακόμη και μικρότερο του ενός δέκατου χωρίς ορατές απώλειες στην ποιότητα της εικόνας.
- Βασίζεται στη
 - Μείωση της χρωματικής πληροφορίας
 - Συμπίεση των πληροφοριών φωτεινότητας και απόχρωσης

JPEG

- Χρησιμοποιείται κυρίως για (ασπρόμαυρες ή έγχρωμες) εικόνες, αλλά και για βίντεο (Motion JPEG)
- Υλοποιείται μέσω είτε μόνο ειδικού λογισμικού είτε συνδυασμού λογισμικού και hardware (ειδικών καρτών)
 - Ο χρήστης μπορεί να ορίσει την ποιότητα της εικόνας που θα παραχθεί, το χρόνο επεξεργασίας της συμπίεσης και το μέγεθος της συμπιεσμένης εικόνας

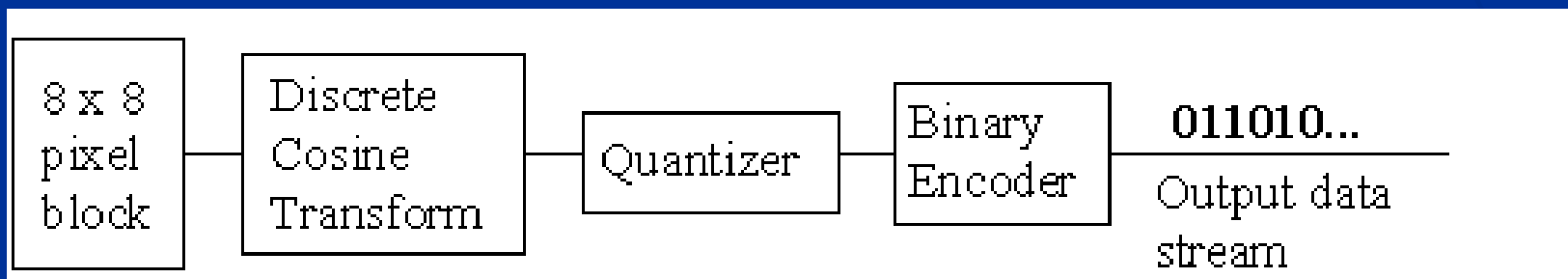
Η Τεχνική JPEG

- Λειτουργεί καλλίτερα με φυσικές εικόνες
- Στη συνέχεια περιγράφεται η συμπίεση εικόνων Grayscale που
- Επεκτείνεται εύκολα σε έγχρωμες (αρκεί να θεωρηθούν σαν υπέρθεση τριών Grayscale - R, G & B)

JPEG συμπίεση

1. Χωρίζεται η εικόνα σε blocks των 8X8 pixels
2. Υπολογίζεται για κάθε block ο Διακριτός Συνημιτονικός Μετασχηματισμός
3. Γίνεται κβαντοποίηση με χρήση της σχετικής μήτρας – Φάση απωλειών – Υψηλή συμπίεση
4. Γίνεται κωδικοποίηση των συντελεστών με χρήση κωδικοποίησης μεταβλητού μήκους και τα δεδομένα αποθηκεύονται σε αρχείο *.jpg

JPEG συμπίεση

Ο Διακριτός Συνημιτονικός Μετασχηματισμός

- Βοηθά τον διαχωρισμό της εικόνας σε περιοχές (υπό-περιοχές φάσματος) με διαφορετική αξία (σε σχέση με την ποιότητα της εικόνας)
- Μοιάζει με τον μετασχηματισμό Fourier
- Μετασχηματίζει ένα σήμα ή μια εικόνα από την περιοχή του χώρου στην περιοχή της συχνότητας

Ο Διακριτός Συνημιτονικός Μετασχηματισμός

$$B(k_1, k_2) = \sum_{i=0}^{N_1-1} \sum_{j=0}^{N_2-1} 4 \cdot A(i, j) \cdot \cos\left[\frac{\pi \cdot k_1}{2 \cdot N_1} \cdot (2 \cdot i + 1)\right] \cdot \cos\left[\frac{\pi \cdot k_2}{2 \cdot N_2} \cdot (2 \cdot j + 1)\right]$$

- Έστω η εικόνα εισόδου με N_1 γραμμές και N_2 στήλες
- $A(i, j)$ η ένταση του pixel στη θέση (i, j)
- $B(k_1, k_2)$ ο συντελεστής του ΔΣΜ στη θέση (k_1, k_2) της μήτρας ΔΣΜ

Πως λειτουργεί;

- Η είσοδος στον μετασχηματιστή είναι μια μήτρα πραγματικών αριθμών 8×8
- Κάθε στοιχείο της είναι η τιμή Grayscale του συγκεκριμένου pixel
- Για 8 bit pixels έχουμε 256 τιμές
- Η έξοδος του μετασχηματιστή είναι μια μήτρα ακεραίων με τιμές στην περιοχή $(-1024, +1023)$

Κεντράρισμα ως προς το μηδέν

- $[0,255] \rightarrow [-127, 128]$

52	55	61	66	70	61	64	73
63	59	55	90	109	85	69	72
62	59	68	113	144	104	66	73
63	58	71	122	154	106	70	69
67	61	68	104	126	88	68	70
79	65	60	70	77	68	58	75
85	71	64	59	55	61	65	83
87	79	69	68	65	76	78	94

$$g = \begin{matrix} & \begin{matrix} x \\ \rightarrow \end{matrix} \\ \begin{bmatrix} -76 & -73 & -67 & -62 & -58 & -67 & -64 & -55 \\ -65 & -69 & -73 & -38 & -19 & -43 & -59 & -56 \\ -66 & -69 & -60 & -15 & 16 & -24 & -62 & -55 \\ -65 & -70 & -57 & -6 & 26 & -22 & -58 & -59 \\ -61 & -67 & -60 & -24 & -2 & -40 & -60 & -58 \\ -49 & -63 & -68 & -58 & -51 & -60 & -70 & -53 \\ -43 & -57 & -64 & -69 & -73 & -67 & -63 & -45 \\ -41 & -49 & -59 & -60 & -63 & -52 & -50 & -34 \end{bmatrix} & \begin{matrix} \downarrow \\ y \end{matrix} \end{matrix}$$

Μετασχηματισμός συνημιτόνου

$$G = \begin{matrix} & \begin{matrix} \xrightarrow{u} \end{matrix} & \\ \begin{matrix} \downarrow v \end{matrix} & \begin{bmatrix} -415.38 & -30.19 & -61.20 & 27.24 & 56.13 & -20.10 & -2.39 & 0.46 \\ 4.47 & -21.86 & -60.76 & 10.25 & 13.15 & -7.09 & -8.54 & 4.88 \\ -46.83 & 7.37 & 77.13 & -24.56 & -28.91 & 9.93 & 5.42 & -5.65 \\ -48.53 & 12.07 & 34.10 & -14.76 & -10.24 & 6.30 & 1.83 & 1.95 \\ 12.12 & -6.55 & -13.20 & -3.95 & -1.88 & 1.75 & -2.79 & 3.14 \\ -7.73 & 2.91 & 2.38 & -5.94 & -2.38 & 0.94 & 4.30 & 1.85 \\ -1.03 & 0.18 & 0.42 & -2.42 & -0.88 & -3.02 & 4.12 & -0.66 \\ -0.17 & 0.14 & -1.07 & -4.19 & -1.17 & -0.10 & 0.50 & 1.68 \end{bmatrix} \end{matrix}$$

Πως λειτουργεί;

- Για τις περισσότερες εικόνες, το μεγαλύτερο μέρος της ενέργειας του σήματος βρίσκεται στις χαμηλές συχνότητες που εμφανίζονται στην πάνω αριστερή πλευρά της μήτρας ΔΣΜ
- Η κάτω δεξιά πλευρά της μήτρας ΔΣΜ παρουσιάζει τις υψηλές συχνότητες των οποίων συνήθως οι τιμές είναι χαμηλές, ώστε να μπορούν να μηδενιστούν με μικρή ορατή παραμόρφωση στην εικόνα

Η κβαντοποίηση

- Υπάρχει ένα tradeoff μεταξύ ποιότητας εικόνας και βαθμού κβαντοποίησης
- Ένα πολύ μεγάλο βήμα κβαντοποίησης μπορεί να οδηγήσει σε απαράδεκτη παραμόρφωση της εικόνας
- Ενώ, μικρότερο βήμα οδηγεί σε μικρότερη συμπίεση

Η κβαντοποίηση

- Το πρόβλημα είναι να εντοπιστεί το ιδανικό βήμα για την μέγιστη συμπίεση με την ελάχιστη παραμόρφωση
- Γίνεται χρήση της ιδιομορφίας του ανθρώπινου ματιού το οποίο μπορεί να εντοπίζει τις διακυμάνσεις της φωτεινότητας αλλά όχι το ακριβές μέγεθός τους
- Έτσι, χρησιμοποιείται μικρό βήμα στις χαμηλές και μεγάλο βήμα στις υψηλές συχνότητες

Η μήτρα κβαντοποίησης

- Η μήτρα αυτή διαστάσεων 8×8 ορίζει τα βήματα κβαντοποίησης
- Τα βήματα είναι μικρότερα πάνω αριστερά (χαμηλές συχνότητες) και μεγαλύτερα κάτω-δεξιά (μεγάλες συχνότητες)
- Ο κβαντοποιητής διαιρεί τους συντελεστές της μήτρας ΔΣΜ με το αντίστοιχο βήμα και στρογγυλοποιεί την τιμή στον κοντινότερο ακέραιο
- Τα μεγάλα βήματα μηδενίζουν τους μικρούς συντελεστές

Κβαντοποίηση

Μήτρα κβαντοποίησης

$$Q = \begin{bmatrix} 16 & 11 & 10 & 16 & 24 & 40 & 51 & 61 \\ 12 & 12 & 14 & 19 & 26 & 58 & 60 & 55 \\ 14 & 13 & 16 & 24 & 40 & 57 & 69 & 56 \\ 14 & 17 & 22 & 29 & 51 & 87 & 80 & 62 \\ 18 & 22 & 37 & 56 & 68 & 109 & 103 & 77 \\ 24 & 35 & 55 & 64 & 81 & 104 & 113 & 92 \\ 49 & 64 & 78 & 87 & 103 & 121 & 120 & 101 \\ 72 & 92 & 95 & 98 & 112 & 100 & 103 & 99 \end{bmatrix}$$

$$G = \begin{matrix} & \xrightarrow{u} \\ \begin{bmatrix} -415.38 & -30.19 & -61.20 & 27.24 & 56.13 & -20.10 & -2.39 & 0.46 \\ 4.47 & -21.86 & -60.76 & 10.25 & 13.15 & -7.09 & -8.54 & 4.88 \\ -46.83 & 7.37 & 77.13 & -24.56 & -28.91 & 9.93 & 5.42 & -5.65 \\ -48.53 & 12.07 & 34.10 & -14.76 & -10.24 & 6.30 & 1.83 & 1.95 \\ 12.12 & -6.55 & -13.20 & -3.95 & -1.88 & 1.75 & -2.79 & 3.14 \\ -7.73 & 2.91 & 2.38 & -5.94 & -2.38 & 0.94 & 4.30 & 1.85 \\ -1.03 & 0.18 & 0.42 & -2.42 & -0.88 & -3.02 & 4.12 & -0.66 \\ -0.17 & 0.14 & -1.07 & -4.19 & -1.17 & -0.10 & 0.50 & 1.68 \end{bmatrix} & \downarrow v \end{matrix}$$

$$\text{round}\left(\frac{-415.38}{16}\right) = \text{round}(-25.96) = -26$$

$$B = \begin{bmatrix} -26 & -3 & -6 & 2 & 2 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & -2 & -4 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ -3 & 1 & 5 & -1 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ -3 & 1 & 2 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

DCT συντελεστές

- Το αποτέλεσμα είναι ότι πολλοί συντελεστές υψηλών συχνοτήτων μηδενίζονται και έτσι είναι πιο εύκολη η κωδικοποίησή τους
- Οι συντελεστές χαμηλών συχνοτήτων δέχονται πολύ μικρές αλλαγές

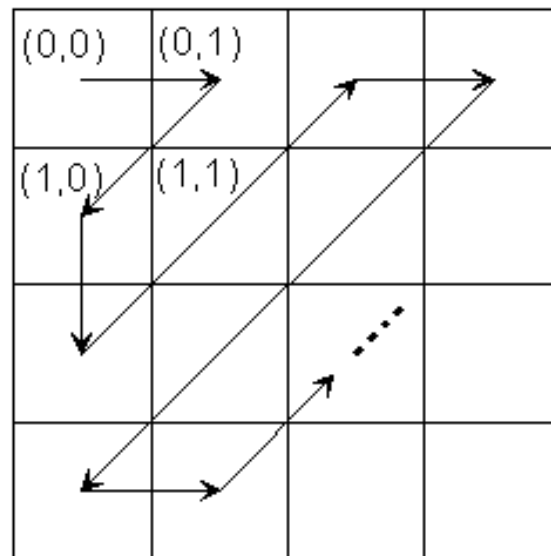
DCT συντελεστές

- Συνήθως, μετά την κβαντοποίηση, πολλοί συντελεστές μηδενίζονται και γι' αυτό χρησιμοποιείται κωδικοποίηση μεταβλητού μήκους
- Για κάθε μη μηδενικό συντελεστή της μήτρας ΔΣΜ, κωδικοποιούνται τα μηδενικά που προηγούνται, ο αριθμός των bits που απαιτούνται για την παράσταση του συντελεστή και τέλος η τιμή του ίδιου του συντελεστή

Zig-zag

Για καλλίτερη ομαδοποίηση των μηδενικών γίνεται καταγραφή των συντελεστών με μέθοδο *zigzag*

DCT
MATRIX:

...

...

The sequence continues
for the entire 8 by 8 block.

Κωδικοποίηση

- Τα προηγούμενα του συντελεστή μηδενικά και ο αριθμός των bits που απαιτούνται για την παράσταση του συντελεστή δημιουργούν ένα ζευγάρι
- Κάθε ζευγάρι αναπαρίσταται με μια λέξη με χρήση κωδικοποίησης μεταβλητού μήκους (Huffman, Shannon-Fano ή Αριθμητικής Κωδικοποίησης)

Κωδικοποίηση

- Στη συνέχεια κωδικοποιούνται οι τιμές των συντελεστών
- Στο τέλος κάθε block τοποθετείται μια ειδική σειρά χαρακτήρων end-of-block
- Στο τέλος όλων των block τοποθετείται ένας δείκτης end-of-file

Κωδικοποίηση

```
-26
-3  0
-3 -2 -6
 2 -4  1 -3
 1  1  5  1  2
-1  1 -1  2  0  0
 0  0  0 -1 -1  0  0
 0  0  0  0  0  0  0  0
 0  0  0  0  0  0  0
 0  0  0  0  0  0
 0  0  0  0  0
 0  0  0  0
 0  0  0
 0  0
 0
```

```
-26
-3  0
-3 -2 -6
 2 -4  1 -3
 1  1  5  1  2
-1  1 -1  2  0  0
 0  0  0 -1 -1 EOB
```

ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ JPEG

- Στη πράξη χρησιμοποιούνται διάφοροι συντελεστές ποιότητας για την συμπίεση JPEG
- Συντελεστής ποιότητας 100% αντιστοιχεί στην ελάχιστη παραμόρφωση

Table 1. Compression Ratios for JPEG Quality Factors

Original size of color image (Kb)				313.076
Original size of B/W image (Kb)				104.437
Quality Factor	Color JPEG		B/W JPEG	
	File Size (Kb)	Comp. Ratio	File Size (Kb)	Comp. Ratio
75	23.039	13.59	21.02	4.97
20	8.457	37.02	7.599	13.74
5	4.009	78.09	3.257	32.07
3	3.268	95.80	2.522	41.41

JPEG

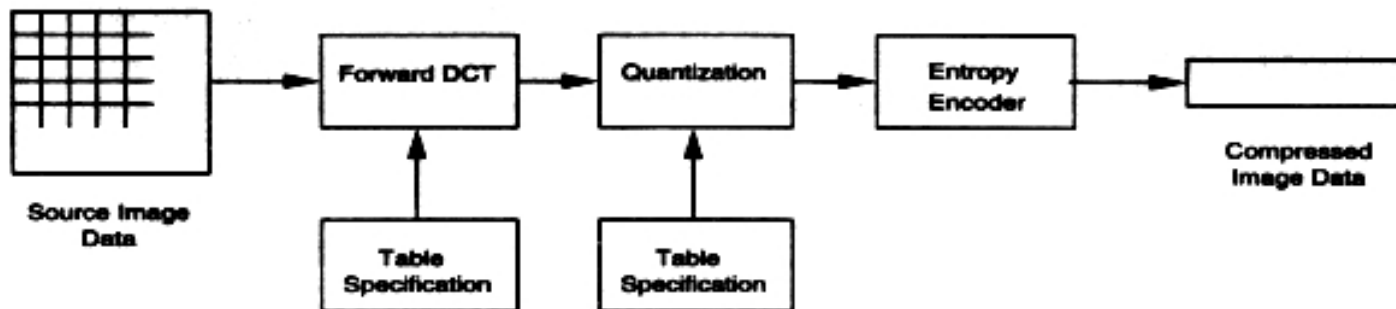
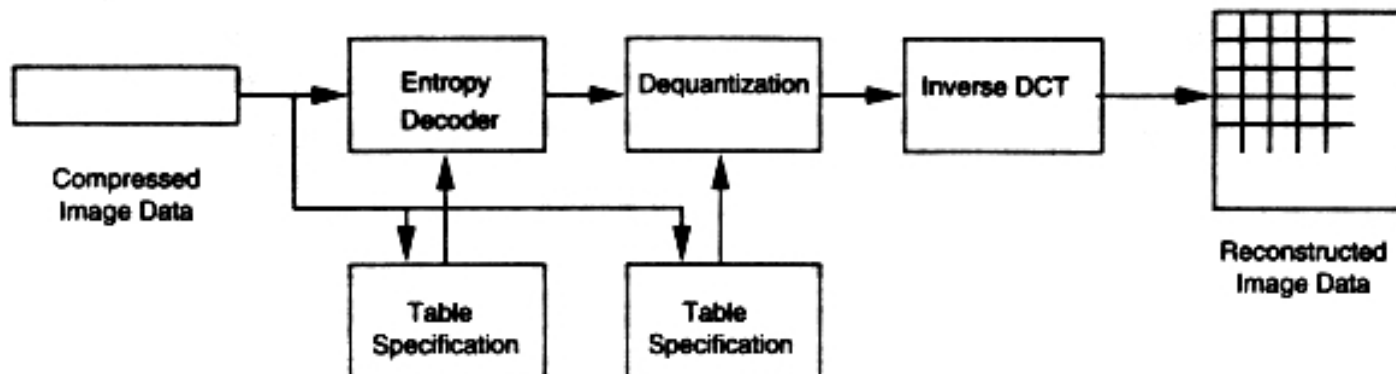

Figure 3-11 Processing Steps of Baseline Mode Encoder

Δείκτες συμπίεσης

$$\text{Compression factor} = \frac{\text{Bits original image}}{\text{Bits compressed image}}$$

$$\text{Bits/pixel} = \frac{\text{Bits compressed image}}{\text{Number of pixels}}$$

Δείκτες συμπίεσης

Original image
256 x 256 x 8 bits

$$\text{Bits/pixel} = \frac{40.000}{256 \times 256} = 0.61 \text{ bpp}$$

Compressed image
40.000 bits

$$\text{C. F.} = \frac{8 \text{ bpp}}{0.61 \text{ bpp}} = 13.1$$

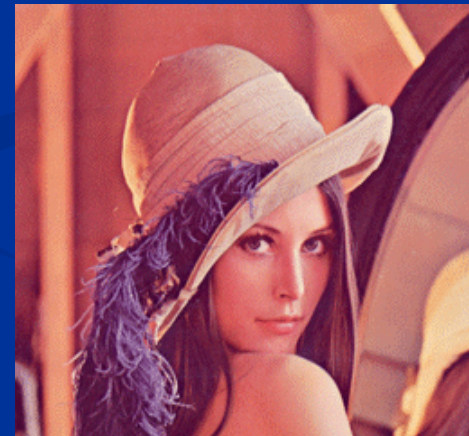
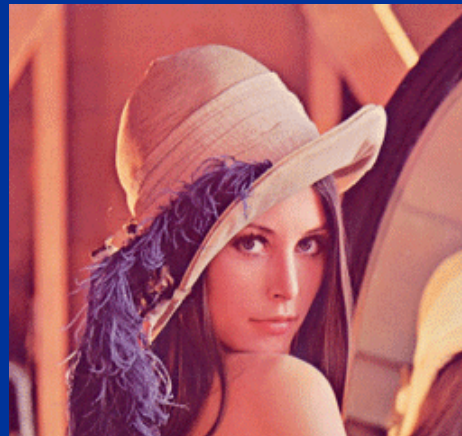
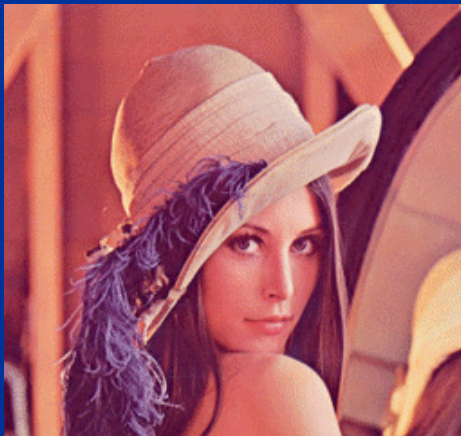
Δείκτες συμπίεσης

JPEG (Joint Photographic Experts Group)

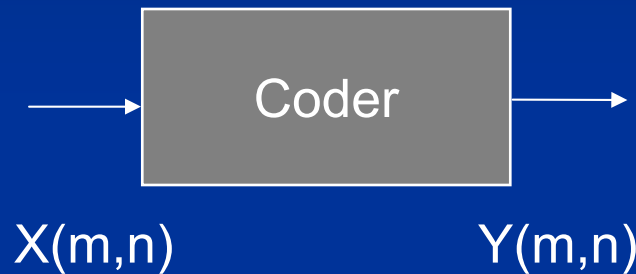
Original lena

5.75:1

22.35:1

Δείκτες ποιότητας

Subjective measure →

Opinions over a scale of 5

Objective measure →

$$\text{PSNR(dB)} = 10 \log_{10} \frac{255^2}{\text{MSE}}$$

$$\text{MSE} = \frac{1}{MN} \sum_{i=1}^M \sum_{j=1}^N (y_{ij} - x_{ij})^2$$